

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKON.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszö-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitors tér-
fogata . . . 12 fillér.
Többzöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Riasztó hírek.

Mostanában, egy jó félesztendő óta, ha a vármegye közgyűlést tart, bizonyos szenzációs hírek keringenek a levegőben a gyűlést megelőző napokon. „Ez lesz, az lesz. Támadás történik ez ellen, az ellen. Kibuktatják ezt vagy amazt!“ És több eféle.

A tegnapielőtti közgyűlést is ilyen riasztó hírek előzték meg.

Szélteben-hosszában beszéltek az emberek, hogy most megint történni fog valami. A köz-igazgatási bizottság újra-alakításakor a szavazatok többsége úgy fog alakulni, hogy a bizottságból ennek két régi és nagyon érdemes tagja ki fog bukni.

Hát ezen a híren — melynek gazdáját persze senki se tudta adni, — nagyon sokan megütődtek és azt felelték rá, hogy már ezt csakugyan nem szabad engedni. Mert ennek semmi értelme nem volna.

Szerencsére a hír most is csak hír maradt, ámbár némi jelenségekből azt lehet következtetni, hogy az nem volt alap nélkül való.

Bizonyos törekvéseknek jelei látszanak nap-nap után, melyek itt kóvályognak a levegőben és azt jósolgatják, hogy a mi közéletünk nyugodt, tiszta és zavartalan égboltján nemsokára zivataros vihar-felhők fognak tornyosulni.

Miért? Azt jóformán senki sem tudja. Elfogadható feleletet adni a kérdésre nem is lehet.

Közgyűlések vitele a mai viszonyok és törvényes állapotok között igazán a lehető legjobb mederben folyik. Teljesen elfogulatlan tárgyilagos kritikával alig lehet mást mondani.

A rendszer olyan, a minőt az országos törvények és kormányintézkedések megszabnak. Ha nem jó: azért nem a vármegye — s legkevésbé a mi vármegyénk — a felelős. Felelős érte a törvényhozás és az alkotmányos kormány. Ha

hiba van benne: tessék azt ütni, a ki a hibát elkövette és ott, a hol elkövezték.

A rendszerért a mi vármegyénk hivatalos intéző körei nem felelősek. Mert nem ők hozták a törvényeket, csak kezelik és végrehajtják. Végrehajtják pedig úgy, a hogy az egyes kormányzati ágak rendeletei onnét felülről megparancsolják.

A mi szabad intézkedési jog a rendeletek és miniszteri utasítások tömkelegében a vármegye embereinek kezében még megmaradt: azt a jogot oly tapintatossággal, kimérettel, óvatossággal és ha kell, oly erélyvel használják fel, hogy abból a közre csak jó háramlik, mert a nyugodt fejlődés biztos alapjait rakják le és egészséges közszellemet teremtenek mindenfelé.

Mi hát a panasz? — Semmi.

Legalább eddig jogos panaszt, hivatalos formában előadva, vagy a közélet szabad véleményének bármi másféleképen való megnyilatkozásaként eddig nem hallottunk.

Csak gazdátlan hír-forrásból eredő apró duzzogásról és suttogásról beszélnek itt is ott is.

De ezek a suttogások a kedélyeket tagadhatatlanul még is izgatják. És azt eredményezik, hogy az emberek kezdenek minden oldalról tömörülni, hogy megvédjék azokat, a kik ellen — hitük és meggyőződésük szerint — igaztalan támadás készül.

Mert ha készül valami támadás: az csak személyek ellen fog történni. Így mutatják a jelek.

Oh, az elvi harez elől senki sem akar kitérni, azt nem hibáztatja senki! De a személyek ellen irányuló ok nélküli neki-támadás lehangel és bosszant mindenkit, a ki a nyugodt fejlődés barátja.

Egyénileg, a felfogások és az elvek különbözősége szerint lehet sok mindenféle kritikát gyakorolni; szabad, sőt szükséges is a közéletben,

de a kritika, az ellenvélemény csak úgy helyes és jogosult, ha nem a szenvedély vagy személyes ellenszenv sugallatából ered és ha nem az a végcélja, hogy már most minden áron ki kell ugratni az állásából egyik vagy másik köztisztviselőt, vagy bizottsági tagot, még akkor is, ha egyáltalában nem szolgált rá a bizalmatlanságra, sőt ellenkezőleg köztudomás szerint tisztét minden irányban kifogástalanul és a közjó előmozdítására hűségesen és eredményesen viselte.

Ritkán jó valami jobb, mondja a német közmondás. A hol nem tudunk a jó helyébe jobbat állítani, ott ne döntögessük csupán pusztítási vágyból a régi oszlopokat, hanem hagyjuk meg őket közintézményeink épületeinek támaszául, mert összedől maga az épület is, és lesz olyan nagy kavardás és zürzavar, hogy mindenkinek megfájdul bele a feje, még azoké is, a kik esetleg megfontolatlanul szelet vetve, zivatart arattak.

Ebben a vármegyében a nyugodt, finom tónus uralkodott mindig a közügyek intézésének megbírálásánál, maradjon az meg ezután is. — Nekünk békecségre van szükségünk, nem pedig harezra és háborúra.

És kiváltképp nincs szükségünk olyan harczokra, melyeknek éle személyek ellen irányul.

Maradjunk meg mink a mi régi jó szokásainknál! — És ne riasztgassuk a közönséget olyan kedélyizgató hírekkel, a melyek csak megfélemlítés céljából vannak szárnyra bocsátva.

A terrorizmus sohasem illet magyar ember természetéhez.

Vármegyei közgyűlés.

Gömörvármegye törvényhatósága f. hó 18-án Hámos László főispán elnöklete alatt rendkívül látogatott közgyűlést tartott, melyen vármegyénk notabilitásai csaknem teljes számban részt vettek.

hátrafordult a hang irányában, majd hozzám simult, reám nézett okos szemével, mintha mondta volna: „Ambrus gazda megfujta a túlköt, hazafelé indulnak a halászok. Menjünk mi is gazdám!”

En a vadászladikba hányt zöld nádkanapén beverészem, alig figyelve a csillogó viziútra, azon a kis részen át, melyet a nád közé tolt ladik hagyott maga után.

Az öles nád, melynek szálait meggömböltetem, szinte boltozatot alkotott a keskeny vadászesolnak felett.

Abban a zöld kis zugban, több kilométerre a száraz földtől, a kényelmes semmittevésnek, a gondtalan magánynak olyan megnyugtató csendes óráit éltem át.

Vadászfégyverem melletttem feküdt, hozzá sem nyultam, midőn alig pár lépéssnyire tőlem fürgé száresák kergették egymást, a kedves bóbítás buvárok fel-fel emelkedtek, majd villámgyorsan lebuaktak.

Egy egy vízi sas, a vérszomjas rabló is át át vágott leshelyem felett. Más alkalommal ugyancsak felhasználtam volna azt az alkalmat, és rápörköltém volna a rablóra, — akkor szinte egykedvűen néztem, mint csap le a nád közé, s mint két nyomában ijedt madár kiáltás vijjongás.

A tikkasztó meleg nap után a levegő semmiképpen sem akart lehűlni.

Más estéken, olyan időtájban, langy szellő szokott susogni a nád között, a sik viz felől üdítő légáramlat terjengett a vízi utakon; akkor szinte „állott a levegő.”

A kacsák is csak nagyon gyéren húztak s a mosárvilág kedves és változatos zaja, a nyüzsgő élet is hamarabb kezdett lecsendesülni, mint máskor.

A mint a tolorudat a kezembe vettem, Csóré örömben nyöszörögni kezdett. Egy erőteljes taszítás után kisiklott a ladik a sik vizre, mely eleintén nyugodt volt, mint a tükör lapja. A hold sötét fellegek közt bugdácsolt, s a mint el el tűnt, mély ború terült a tájra.

Nyugtat felől sötét felhő közeledett, egy egy villám élesen belerajzolódott a fekete háttérbe, de a menydörgés még alig hallatszott.

Keményebben dolgoztam a toloruddal, mert láttam a kitörő éjjeli vihar előjelét, de bármennyire igyekeztem is, nem tudtam a bánati nagy rónaságon sebesen vágató bős vihar elől a rendes kikötőhelyre eljutni.

A szél sem kedvezett. Eppen oldalt találta a la-

dikot; a vizet felkorbácsolta, a hullámok többször becsaptak. Mikor már meregetővel is kellett dolgozni, irányt változtattam.

Befelé, a sziget felé, a kedves halász-tanyára, az én jó embereim, a Tisza partjáról ide került halászok közé. Ott azután utólréhet a vihar!

A bogrács, meg a pattogó tűz mellett füttyülünk neki, a halász-kunyhóban.

Egy üres rézpatronnal nagyot füttyentettem, — hármat, — kis időre már válasz is érkezett reá.

A sziget kajla fűzfái között feltűnt Ambrus halászgazda sötét alakja, pumi kutyája dühösen ugatva szaladt a parthoz, de a mint Csóré barátját meglátta, elhallgatott.

— Adjon Isteu Ambrus bácsi! Kiköthetünk-e? — A bizony nagyon tanácsos lesz, mert ime itt az égiháboru.

Ekkor már nagyon kövér esőseppeteket esabdosott felénk a zúgó szélvész.

Ambrus gazda nagy műrtelemmel kapta el a ladik lánczát, ráerősítette a karóra, és csak akkor szólalt meg ismét.

— Eppen jókor jön a tekintetes ur. Nagy a baj nálunk! Pista fiamra rájött a hava. Nagy a patália! Sir az asszony! Talán ketten majd csak tudunk egy kis rendet csinálni.

* * *

A szegedi nagy viz után pár esztendőre, mikor a Tiszában, meg a Marosban nagyon megfogytakozott a hal, a halászok meg elszaporodtanak, Ambrás uram a suhanéz fiával (az asszony ott veszett az áradásban) Kubin, a hires egykori Keve tájékára került halászgazdának, de mivel a rácz nagybérlokkal nem tudott jó békeségre vergődni, de meg mivel hallotta, hogy a bánati réteken nagyon elszaporodott a hal, hát följebb húzódtott a Dunától.

Volt egy kis pénzeckéje, azzal azután kibérelte jó nagy területen, nemesak a halászatot, hanem a nád-vágást is.

Két nagyobbacska csónakkal érkeztek meg, és elfoglalták a nádas közepén, messze minden emberlakt helytől azt a kis szigetet, mely valaka az ősember tanyája lehetett, legalább a tudósok, Hampel meg Torma azt mondták reá, az ott talált leletek után.

T Á R C Z A.**Margaréta dalaiból.*)**

Németből fordította: LUBY SÁNDOR

Ah most ime már két napja,
Hogy az első esők esett,
S ama gonosz óra óta
Mindenen mily bővület!

Kis szobám, amely különben
Tisztaságtól úgy ragyog,
Tőstül van most fölfordulva,
Hogy magamtól borzadok.

Rózsáim, szegfüim búsan
Hajtják le a fejüket,
Azt hiszem, hogy tegnap borral
Öntözém meg viz helyett.

Hófehér, jó tubikámnak
Enni mit sem adtam én,
S a derék, kis tengeliczke
Félig holt már a szegény.

Szinesen kötöm a hálóm
Mit fehérrel kellene,
S szines hímzésem fehérrel
Nem tudom, mint lett tele.

Es hol vannak a szép könyvek,
Theuerdank és Pareival?
Azt hiszem, a konyha-sektrény
Rejti sok más holmival.

S a tányérok fönn díszelnek
Ekes könyvszekrényen, —
— Ah s e sok baj okozója
Te vegy, te vagy szerelem!

Halász-tanyán.

Irta: PERJÉSSY LAJOS.

A nádtenger felett mély, bűgő hang rezgett végig.
Hűséges vadásztársam, Csóré kutyám, a csónak orrában

*) Mutatvány a szerző sajtó alatt lévő „Sákkingeni trombitás” című művéből.

Az első tárgy a főispán üdvözlő szavai után a megüresedett szolgabírói állás betöltése volt. A kandidáló bizottság tagjai: a főispán elnöke alatt *Szentiványi Árpád*, *Gömöry János*, *Farkas Ábrahám*, *Kubinyi Géza*, *Molnár József* és *Tornallyay Zoltán* jelölték mindkét pályázót: *Dr. Kiss Dezsőt* és *Maurer Oszkárt*. A közgyűlés nagy többséggel *Maurer Oszkárt* választotta meg, ki a hivatali esküt nyomban letette — A főispán ezután az alispánnal egyetértőleg következőképp osztotta be a szolgabírákat: *Hevessy László* a tornallyai, *Jankovits O.* a roznói, *Maurer Oszkár* a rimaszécsi főszolgabírói hivatalhoz soroztatott.

Ezután megválasztották a közigazgatási bizottság tagjait. A sorrend szerint kilépő öt tagot névszerinti titkos szavazás után újra megválasztották. 138 szavazatot adott be, s *Bornemisza István* 135, *Marton János* 123, *Kubinyi Géza* 127, *Máriássy Andor* 133, *Mihalik Dezső* 138 szavazatot kapott.

A szavazatok összeszámlálása alatt elnöklő főispán szép beszéd kíséretében adta át az egy helyen hosszabb ideig szolgált gazdasági cseledek és munkásoknak a földmiv. miniszter által adományozott elismerő oklevelet és 50 korona pénzbeli jutalmat. — *Horváth István* duháza, *Zemko György* várgedei, *Galko Gergely* dereskei, *Gaál György* zabzói, *Kruppa József*, *Varga István* és *Házik Márton* kapta meg becsületes, hűséges szolgálataért a magas helyről jött elismerést. A főispán lendületes szavakkal szövegezte a jutalmazottakhoz, s hangsúlyozta, hogy kétszeres érdemül számíttatik be, hogy a mai nehéz időkben becsülettel, hűséggel végzik a kitüntettek munkájukat, s midőn köszönetet mond a gazdáknak, kik cselédjeiket jó bánásmódban részesítik, felhívja a jutalmazott cseledek, hogy társaiknak mondják el, miszerint a becsületes munkát az odaadó hűséget mindig szívesen jutalmazták.

A bizottságok kiegészítése következett ezután; az igazoló választmány és a számvizsgáló bizottság alakított meg, s a jegyzői nyugdíjkezelő választmányba *Nagy Ferenczet* választották.

A megye tulajdonát tevő tornallyai u. n. „Házastelek” eladására vonatkozólag alispán jelentette, hogy a megállapított 8000 forint becsárért vevő nem akadt, s meghatalmazást kér, hogy magánúton esetleg a becsáron alul is eladhassa, miután a pénzre a székház építkezés költségei miatt szükség van. *Szentiványi Árpád* nem járul hozzá, hogy a telek becsáron alul eladassék. *Hevessy Bertalan* szintén ez ellen szól, s kéri, hogy jobb időre halasztassék az eladás, s mint közvagyonának okvetlenül árverésen kell történnie. Végül úgy határoztak, hogy az alispán kísérelje meg még egyszer az árverés hirdetését, ha ez eredménytelen volna, a márcziusi közgyűlésen tényleg jelentést az értékesítésre vagy más célra leendő felhasználásra nézve. Együttal a kimondották a *Kubinyi Géza* és *Kubinyi Aladár* helyes felszólalása után, hogy miután a terület nagyságára nézve kétely merült fel, a terménység tényleges birtoklás alapján hitelesen felveendő.

A magyar nyelv sikeres tanítása és terjesztése körül szerzett érdem elismeréseként, a kir. tanfelügyelő javaslata folytán következő tanítók kapnak jutalmat:

A Fáy-alap 216 korona kamatját: *Pomikala Mihály* pacsai róm. kath. tanító. A nemzeti pénztárból 100—100 koronát: *Gál János* tiszolczi áll. elemi iskolai és *Flentisz Endre* jolsvai ág. ev. tanítók 80—80 koronát: *Lipták Endre* kokovai ág. ev. és *Ferencsik József* kokovai róm. kath. tanítók. 60—60 koronát: *Szolyák Endre* hankovai, *Szabó Károly* turesoki, *Szivák Dániel* szilistyei és *Frenyo Dániel* nyustyai ág. ev. tanítók.

A Vörösmarty-szoborra a közgyűlés a főváros megkeresése folytán száz koronát szavazott meg.

A vármegyei székház építési bizottságának jelentése tudomásul vétetett, s a festési, kályhaállítási stb. vállalkozásra vonatkozólag megkötött szerződések jóváhagyatnak. A esatornázásra és kövezésre vonatkozólag a székházépítő vállalatnál érintkezésbe lép az alispán, s a mennyiben kedvező feltételek mellett a mintegy 5000—6000 koronát kitevő munkálatokra sikerül egységre lépni.

Az első éjjeleket, míg a kezdetleges kunyhót összekabolták, a csolnakban töltötték, mely fölé gyékényből boltozatos tetőt esínáltak.

Ez idő tájban ismerkedtem meg velük. Azután nagy figyelemmel napokig kémleltek az ő kis országuk helyi viszonyait, a víz mélységét és áramlását, a szél járását, a halak gyülekező helyeit.

Nádfonadékokból hosszú kerítéseket paskoltak le a puha iszapba, lerakták a varsákat, próbákat tettek a kihúzó hálóval.

Gyönyörűség volt látni és megfigyelni, hogy mennyit dolgozott az a két ember. A pirkadó hajnal már a vizen találta őket, kétsz éjjeleken is ott suhant el csolnakjuk a magas nád vízi útjain, kezelték a kis meregető hálót. A forró nyári napokon a fűzfák árnyékában bogozták kitarító türelemmel a rengeteg hosszú kerítő hálókat, vagy a napon szárították és kötegeltek a kétfelé hasított száraz halat, mely híres csemegéjét képezi a bánáti oláhnak.

A nyár vége felé hozzáfogtak az állandó téli kunyhó építéséhez.

Bámulszó volt az az ügyesség, leleményesség, melyet ezen munkájukban, alig pár darab primitív szerződéssel kifejtettek.

Valódi ősfoglalkozás volt az, mely rendkívül érdekelt, annyira, hogy nem sajnáltam naponként 8—10 kilométernyi utat megtenni a szárazon és vizen, hogy megfigyeljem munkájukat.

Ekkor láttam csak be, hogy a mi nagy tudósunk *Hermann Ottó*, miért képes oly rajongó lelkesedéssel kutatni az ő foglalkozások után.

Van abban valami megkapó, valami lélekemelő, midőn az ember messze elvonulva a világ zajától, majdnem minden segédeszköz nélkül, a természet adta kincsekből teremti elő minden szükségletét. Nem szorul mások segítségére és él szabadon függetlenül a természet örökségében.

Hónapokig alig lát más embert, mint a bolyongó vadászt, a ki neki természetesen csak jó barátja lehet.

A nádasban élő embert ezermesterré teszik az ő szükségletei.

Ine az ő birodalma termékeiből téli hajlékot is tud magának építeni. És még milyen hajlékot! Igazi

úgy az építési vállalatra bízandó a munkálatok elvégzése, annyal inkább, mert az egész építési idő alatt a vállalkozók működése ellen kifogás nem volt emelhető.

Máriássy László árvaszéki ülnök egészsége teljes helyreállításig az eddig alkalmazott kisegítő ülnök ezután is végezni fogja a hivatali teendőket.

Még több tárgy nyert elintéztést, s a közgyűlés délután véget ért.

A pénzüntézetek gyűlései.

Az az életrevaló mozgalom, mely városunk intézőit és különösen pénzüntézetait akezióra hívta, egy lépéssel előbbre haladt, már a legtekintélyesebb s messze földön jóhírű vármegyei pénzüntézet: a rimaszombati takarékpénztár s a gömörmezei nép- és iparbank rendkívüli közgyűlésen foglalkozott az ügygel s mindkét pénzüntézet részvényesei megadták a felhatalmazást az igazgatóságnak ahhoz, hogy a villanyvilágítás bevezetése és ezzel kapcsolatos iparvállalat létesítésének finanszírozását a már lapunkban ismertetett terv szerint eszközölje.

A rimaszombati takarékpénztár folyó hó 14-én tartotta közgyűlését, melyen 45 részvényes 468 részvényt képviselt, s elnökké *Baksay István* kir. tanácsost választották. Nagy *Ferencz* igazg. jegyző előadta az igazgatóság előterjesztését, mely körülbelül így hangzott:

A személyes hitel kimerülése, az ingatlan vagyon megterhelhetése pénzüntézetünk vezetését, hogy a stagnálás veszélyes helyzetét kikerülje s legalább a lehetőleg korlátozza, oly körültekintő eljárás s a pénzüntézetnél egy oly üzemmág bevezetése és létesítésére indította, mely a mint a befektetendő törzsvagyona biztosítja, az után a kívánt jövedelmet is nyújtani képes, e mellett még kizárólag helyi vállalat, városunk fejlődése, ipari fellendülése a forgalom emelésére is hathatós befolyással lehet.

A befolyásos s a közügyek iránt melegen és önzetlenül érdeklődő egyének között évek óta komoly megfontolás tárgyát képezi Rimaszombatban valamely iparvállalat létesítése, életrehozása. Megkíséreltetett egy agyagipartelepnek részvénytársaság útján való felállítását, azonban sajnos, a szükséges tőke jegyezve nem lett, a vállalat nem sikerült. Újabb városunk villanyvilágítással leendő ellátása iránt folytatott tanulmány adta meg az eszmét ahhoz, hogy ha ez itt létesíthető, a tőkét ne idegen helyről kérjük, az ezzel járó tisztességes polgári hasznót ne idegeneknek adjuk, de mert azzal mi magunk is rendelkezünk, fektessük önmagunk be s élvezzük gyümölcsét.

E végből a helybeli 3 pénzüntézet igazgatóságát és felügyelő-bizottságát közös tanácskozással összehívva, egyhangu határozattal elfogadtatták, hogy a villanyvilágításnak a három pénzüntézet garanzíája mellett leendő berendezését, ezzel kapcsolatban egy képkeretgyár, esetleg más iparvállalat létesítését eszközölésbe venni helyesnek és célszerűnek találják. Ez utóbbit azért, mert a mint az előleges számítás szerint nagy tőkebefektetést nem igényel, terményeire azonnal vevőként jelentkezett „Könyves Kálmán” budapesti, ez idő szerinti szakban legnagyobb üzlet tulajdonosa, s mert mindazon alapfeltételek megvannak, melyek annak eredményes voltát kilátásba helyezik.

Mindkét, együttesen létesítendő vállalatokhoz a megkeresett szakügyének véleménye szerint szükséges 200000 korona befektetési és forgatóke 1000 darab, egyenként 200 koronáról szóló, bemutatásra kiállított részvények árából szerezhetnék be, a pénzüntézetek megállapodása szerint akként, hogy 500 részvényt a három pénzüntézet tartana meg, a gömörm. takarékpénztár és hitelbank 5000 korona, a nép- és iparbank 20000 kor., a rimaszombati takarékpénztár 75000 korona, a másik 500 darab a nagyközönség által jegyeztessék, s ha ve-

művészet volt az, a hogy a halásztanya készült. A kettős nádfal közeit kibérelték száritott vízi moszattal, sásból ajtókat, ablakokat fontak hozzá: a kunyhó közepére került a tüzhely, felette lógott a fényesre csiszolt bogrács, a fűzfalábakon álló, sásból fonott kanapén, milyen kényelmesen lehetett nyugodni a nagy juhászbundán.

Hányszor megirigyeltem ezeknek az embereknek az életét, a kiknek komoly nyugodtságát nem zavarta meg semmi.

Az egész héten összegyűjtött élő halért minden esütörtökön szekérral jöttek a nádas széléhez a halárusok. Hoztak kenyeret, szalonnát, szilvóriumot. Sót, paprikát, de meg a pénzecke is gyűlt lassacsán.

A boldogság azonban csak akkor lett még teljes, midőn *Pista* asszonyt is hozott a tanyára.

Tüzzről pattant ügyes menyecske volt *Vera* asszony. Mi vadászok nem egyszer rajta felejtettük a szemünket, de ha dévajkodni próbáltunk vele, ugyancsak rövidesen kifizetett.

Ő is halászfamiliából származott. Ott nőt fel a „*Senki Szigete*” táján a dunai berekben. Értette a halászlélet minden csinját binját.

Minden jól és szépen is ment vagy két esztendeig. A halásztanya hangzott a vig nótázástól. Az öreg *Ambrus* úgy eljászadozott kis unokájával, de azután mégis beütött a csendes életbe a veszedelem.

* * *

— *Sir* az asszony! — azzal a szóval fogadott *Ambrus* gazda.

Tudtuk mi azt vadászok mindannyian, hogy mi baj van a halász-tanyán.

Volt a nádas környező faluk egyikében egy kicsapott jegyző, olyan falusi „*Don Juan*”-féle ember, a ki sok oláh fátanak elbolondította már a fejét, a ki miatt — mint itt-ott sugdosták — egy menyecske már el is pusztította az urát.

Ez a falusi gavallér, nem lévén más dolga, fegyverrel a vállán egész nap a nádasokat bujta és szemelt vetett a magyar menyecskekre.

Az asszony eleintén szívesen elbeszélgetett vele, de midőn meggyőződött rossz szándékairól — kiadta az utját.

Az ipse azonban nem tágitott, folyton a halász-

vőre nem találta, a fenti arányban váltandók be a három pénzüntézet által.

Az előterjesztéshez elsőnek *Fábry János* szólalt fel, s arra kérte a közgyűlést, hogy az igazgatóságának a meghatalmazást adja meg azzal, hogy agyagipartgyár létesíttessék, annyal inkább, mert már az ötvenes években itt járt egy francia geologus, ki az itteni agyagot kitűnőnek találta.

Dr. Bernát István szólt ezután, s a villanyos világításra vonatkozó számítások és költségvetések iránt érdeklődve, kijelenti, hogy csakis azért jött el a közgyűlésre, hogy a takarékpénztárt megóvja attól, miszerint egy folyton ingadozó s a bukás szélén álló vállalattal: a milyen a keretgyárral kapcsolatosan említett cég, a takarékpénztár szerződéses viszonyba lépjen. Kéri a közgyűlést, hogy a keretgyárnak az épen nem jó anyagi viszonyok közt levő vevő ajánlatára leendő berendezésétől tekintsen el.

Molnár József az ez ügyben eddig tett előmunkálatokról tüzetes és részletes felvilágosítást ad, előterjeszti, hogy a 3 pénzüntézet megbízottakból alakult végrehajtó-bizottság a villanyvilágítási behozatalt s egy ipartelep berendezése végett szakügyekkel tárgyal s a részletes költségvetés most készül, az egész vállalat 200000 koronával végrehajthatónak mutatkozik, s a törekvés odairányul, hogy oly ipartelep létesíttessék, mely a helyi viszonyoknak legjobban megfelel s jövedelmezősége és realitása leginkább megfelelőnek mutatkozik. Megköszöni a *Bernát* információját, bár személyesen győződött meg az említett vállalat nagyszabású, modern berendezéséről, s a könyvekbe tett betekintése s a kifizetett számlák bemutatása után a felvetett eszmét célszerűnek és kivihetőnek tartotta.

Ugyaníly értelemben szólt ifj. *Sütő István*, s elismeréssel és teljes bizalommal méltatva a takarékpénztár igazgatóságának helyes irányu működését, indítványozza, hogy az előterjesztéshez ellenvetés és megkötés nélkül járuljon hozzá egyhangulag a közgyűlés.

Nagy Ferencz kijelenti, hogy most csak előmunkálatok folynak, melyek végrehajtása az adandó felhatalmazás vétele után eszközöltetik, a körülmények szerint legindokoltabb iparvállalat létesítését tervezik, s kéri, hogy a meghatalmazás általánosságban, nem iparighoz köve, adassék meg. Amennyiben az előmunkálatok nem igazolnák a vállalat célszerű kivihetőségét s a jövedelem biztosítását, akkor ugyanis napirendre térnek a kérdés felett.

A közgyűlés ezután elhatározta, hogy miután a folyton kevesbedő személyes hitel s az ingatlan vagyon túlterhelése kívánatosá teszi a pénzüntézetnél új üzemmág szervezését, melybe a befektetendő tőke kellő körültekintés mellett megfelelő hasznót hajtand, minthogy kilátás van arra, hogy az itt létesítendő bármely ipartelep berendezése és létesítése a forgalmat emelje, a megélhetési viszonyokat kedvezőbbé tenni képes, a nyert felvilágosítás után az igazgatóság előterjesztése egész terjedelmében elfogadtatták, s ehhez képest az igazgatóság részére a villanyvilágításnak leendő bevezetése s ezzel kapcsolatban egy, a körülmények és viszonyok által leginkább ajánlatosnak mutató ipartelep vagy gyár létesítésére a meghatalmazást az előterjesztett módozatok betartásával a közgyűlés megadta, s az igazgatóságot a határozat végrehajtásával megbízta. Ezzel véget ért a közgyűlés, melynek jegyzőkönyve hitelesítésére az elnök: *Ragályi Géza*, *Elthey Frigyes* és *dr. Kármán Aladár* részvényeseket küldte ki.

*

Másnap 15-én a gömörmezei nép- és iparbank a „*Három Rózsa*” nagytermében tartotta rendkívüli közgyűlését, melyen mintegy 780 részvény volt képviselve. Itt *Molnár József* választott elnökké, s az igazgatóság és felügyelőség jelentését, mely teljesen egyértelmű a takarékpénztárával, *Perecz Samu* igazg. jegyző olvasta fel, s azt a közgyűlés ellenvetés nélkül elfogadta s az igazgatóságnak a felhatalmazást megadva, azt a határozat végrehajtásával megbízta.

tanya körül leskelődött és mihelyt a férfiak eltávoztak, szerelmes szavakkal üdözte az asszonyt.

Ambrus gazda, meg *Pista* egyszer már megszorították, de ekkor puskát fogott rájuk, és a fiatal férjnek ritka szemtelenséggel a szemé közé vágta:

— *Hiába* őrizitek, majd csak megadja magát egyszer!

— *Akkor* megöllek mind a kettőtöket — ordította lihegve *Pista*, és ha az öreg nincs ott, pusztá kézzel utánna ment volna a nyomorultnak.

Ettől az időtől fogva, mintha átok fogta volna meg az azelőtt oly boldog családot, — örökös lett a perpatvar.

A különben nyugodt természetű, jó kedvű *Pistát* a vad féltékenység daczossá, szótlanná tette.

A halászat sem folyt úgy, mint azelőtt, máshol járt az ez a fiatal gazdának, folytonosan a felesége, meg az után a másik után leskelődött.

A menyecskeknél fájt az örökös gyanúsítás, ő is daczoskodott, feleselt az urával, napirendre került a veszekedés, az öreg *Ambrus* is buskomorrá lett:

— *Puskát* kell kerítenem, én fogok leszámolni azzal a bitanggal: ha engem lő le, nem lesz olyan nagy baj, mintha a kis unokám vesztené el az édes apját — mondotta egyszer, midőn elpanaszolta keserves sorsukat.

* * *

A kikötő helyről a zuhogó záporban futva siettünk a halász-tanya felé.

Szinte kiabálva mondtam *Ambrus* uramnak:

— *Jó* hírt tudok! *Nem* fog többé sirni az asszony, visszatérnek a jó idők.

E közben már be is toppantunk a tágas kunyhóba. A mit azonban ott láttunk, az nagyon megdöbbenett mind a kettőnköt:

A menyecske látszólag élettelenül, holt-halaványan a földön feküdt, mellette térdelt kétségbeesett arczeval az ura, és valami vizes ruhafélével törülgette az asszony homlokáról patakzó vért.

A mint bennünk megpillantott, rémületében eltakarta kezével az arcát és fájdalmasan zokogva hebegte:

— *Gyilkos* vagyok! *Agyon* ütöttem a feleségem! *Vége* az én életemnek.

Mi is oda térdeltünk az asszony mellé, felbontottuk

A pénzüntétek közül még hátra van a „Gömör-megyei takarékpénztár és hitelbank“, mely rendkívüli közgyűlését a csütörtökön tartja saját helyiségében d. u. 2 órakor, s foglalkozni fog a villanyvilágítás és ezzel kapcsolatos ipartelep felállításának kérdésével.

Levelezés.

Tek Szerkesztő ur!

A rimaszécsi járás főszolgabírája: gr. Almásy Arthur a járasa területén átvonuló Rima folyó szabályozásának keresztülvétele érdekében székességi mozgalmat indított meg.

Köztesztudomáslag a Rima folyó néhány év óta gyakori kiöntéseivel tetemes károkat okoz, különösen pedig Jánositól kezdve a folyómenti községek szenvednek eddig még nem észlelt mérvű károkat; így csak örömmel és elismeréssel üdvözljük a járási főszolgabíró ezen üdvös eszméjét s általában a folyó hó 17-én Feleden megtartott értekezlet eredményét, a mikor is az érdekeltek nagy számmal jelenvén meg, a tárgynak tüzetes és körültekintő megvitatása után az értekezlet lelkesedéssel elhatározta, hogy a felvetett eszme megvalósítása érdekében mindent el kell követnie, a szabályozás égető szükségét kimondotta.

Ehhez képest egy öt-tagu bizottság választott meg az e tárgyban illetékes helyen benyújtandó kérvény megszerkesztésére és a további lépéseknek hivatalos utra való terelésére.

Az eszme fontosságának további fejtegetésébe nem bocsájtkozunk, mert hiszen mindenki tudja és átérzi, mily fontos gazdasági érdekek fűződnek ehhez akkor, midőn egy ilyen nagyszabású mű létesítésével ezrekre menő károknak elhárítása czéloztatik; csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy az ezen szabályozásból felmerülő költségek senkit el ne tántorítsanak a mű létrehozása körüli támogatástól, mert hiszen a befektetett tőke nemcsak busásan meghozza kamatait, de az rövid időn belül meg is térül.

Igy tehát derék főszolgabíránk eszméjét kellőképen alig méltányolhatjuk, s bizonyára a legnagyobb elismerés illeti meg őt, a ki egy már régóta érzett csapás elhárítását s ezzel a gazda közönség érdekeit annyira szívén viseli. — Legyen legméltóbb jutalma az elérendő siker, mit mindnyájan szívőből és szeretettel kívánunk.

Rimamenti.

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Gömör-Kishont“ ez évfolyamának 49-ik számában a „Hírek“ rovatában tiszlezi tudósítójától egy közlemény jelent meg, ki azt írta, hogy Tiszolozon mult hó 25-én az állami iskolában a szegény és árva gyermekek felruházására gyermekelőadás tartott és beszámol a bevételről azzal a megjegyzéssel, hogy anyagilag teljesen sikerült. Továbbiakban megtámadja a vasutiakat, talán azért, mert nem jelentek meg teljes számban, mint ahogy ő azt szeretne volna.

A tekintetes szerkesztőség e tekintetben vezércikkében némileg ugyan elégteltelt adott nekünk, mindazonáltal indíva érzem magamat, mint közvetlen érdekelt egyént arra, hogy a vasutasoknak ebbeli viselkedésüket igazolhassam és a közleményben megjelent egyes pontokra reflektálhassak.

Mindenki előtt ismeretes, hogy mily nehéz szolgálati helyzete van a vasuti alkalmazottnak, kiváltképen télen, midőn a mostoha időjárás, a nagyobb forgalom, a gyakori megbetegedések, melyből kifolyólag hosszabb szolgálatlétet következik, annyira igénybe veszi szervezét, ha némelyiknek volna is ideje ily mulatságra menni, inkább otthon marad, hogy fátalmait kipihenhesse, mely — mint gondolom — első sorban a szolgálat érdekében nélkülözhetetlen.

Mindazok, kiknek volt módjuk és a szolgálat érdeke megengedte, hogy ezen mulatságon megjelenhessenek, biztosítom a tudósító urat, hogy ott voltak, azok

a ruháit. Ambrus uram taplót keresett, azt reá borítottuk a vérző sebre.

Ezettel és pálinkával kezdtek dörzsölni az asszonyt, én a fejemet oda hajtottam a szíve fölé, hallgatództam.

— Nem halt meg! Dobog a szíve. Orvost kell kiriteni Pista! de hamar!

Elfeleltem, hogy a mértőföldre terjedő moesár közepén vagyunk.

Odakint zug a rettenetes vihar és orkán, villám villámot ér, és a menydörgéstől alig halljuk egymás szavát: — a szélvész meg-meg rázza a kunyhót, hogy resegnek tartó oszlopai.

Egy dühös szelroham feltépte az ajtót, abban a pillanatban elaludt a pislogó gyertya-láng, teljes sötétségben maradtunk volna, ha az egymást követő villám fénye pillanatokra be nem világítja a kunyhó belsejét.

A kis gyermek a kunyhó másik szögletében el kezdett sírni, és fuldokolva köhögni.

Ambrus uram felugrott, villámló szemekkel tekintett fiára, felemelte öklét, mintha le akarná sújtani, vagy mintha fenyegetne valami rossz szellemet.

Pista sikoltozva borult az asszonyra.

Nem vagyok épen olyan nagyon félnék ember, sokszor dícselkedtem magamban, hogy kritikus helyzetekben nem vesztettem el lélekjelenléteimet, de ekkor csakugyan nem tudtam hamarjában, hogy mit csináljak.

Gyufát gyújtottam, — persze az elaludt sorjába, . . . végre midőn az ajtót sikerült betennem, lángra lobbant a gyertya, és örömpresve láttuk, hogy talán az ura sikoltozásaira, vagy pedig gyermekének sírására — ki tudná azt megmondani — az asszony megmozdult, felnyitotta bágyadt szempilláit.

Első pillanatban gyermeke felé tekintett, majd ijedten, pirba ömlő arccal kapta össze ruháit, és segítségünkkel felült.

— A fiamat! ez volt az első szava.

— Jer édes leányom ide fektetünk az ágyra — szólott Ambrus uram és ölébe vette az asszonyt, rá erőszakolta, hogy igyék a szilvóriumból.

A tüzes italtól kezdett pirulni a menyecske arca, a fiatal erős természet diadalmaskodott.

Pista, mintha megnémült volna, lesütött szemekkel állott gyámoltalanul.

pedig, kik bármily oknál fogva nem jelenhettek meg, a jótékonykezél érdekében elküldték filléreiket mások által. Hogy a vasutas gyermeke tót iskolába járna, ha itt állami iskola nem volna, ez egy olyan megjegyzés, melyre nem tartom érdemesnek a feleletet.

Még egyet! Multság és összejevetelek alkalmával ki van leginkább képviselve, hát nem a vasutas? ki támogatja leginkább direkt és indirekt az ilyen dolgokat, hát nem a vasutas? Daczára annak, ha ilyen támadásoknak ki is vagyunk téve, nem fogunk félre állni és elcsüggedni, hanem még elővédként harcolni a magyarság érdekében. Kövessen bennünket e tekintetben a tiszlezi tudósító ur is.

Kérem a tekintetes szerkesztőséget ebbeli nyilatkozatunknak közlésére, melylyel maradtam

Tiszoloz, 1900. december hó 15-én.

A vasutasok nevében:

Csolsch Miksa, máv. hivatalnok.

Hírek- és vegyesek.

Előfizetési felhívás. Lapunk jelen száma utolsó-előtti az 1900-ik évben s ezzel csaknem befejezzük a huszonegyedik évfolyamot. A lap iránya mindig a régi, következetes és komoly; hű tükre a vármegyékben s különösen városunkban előforduló eseményeknek, nézetnyilvánításában egyenes, s mindenkor tisztán a közérdeket szolgálja becsülettel. — A lap szép multja, mely alatt figyelemreméltó tényezővé fejlődött, garantirozza a jövőt; s az a jóindulat, melylyel a közönség lapunkat eddigi becsületes törekvéseiben támogatta, remélni engedni, hogy a szellemi fejlődésben és erkölcsi sikerekben ezután is számíthatunk a pártfogásra és anyagi támogatásra, mely egyik főfeltétele a lap existenciájának. **Felhívjuk ennél fogva lapunk t. barátait, hogy a jövő évre szóló előfizetéseket minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy aztán a lap küldésében akadály merüljön fel; azokat pedig, kik az előfizetési pénzzel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük annak mielőbbi kiegyenlítésére, mert ellenkező esetben a lap küldését beszüntetjük.**

Lapunk előfizetési ára a következő:

Félévre . . . . . 4 korona.

Negyedévre . . . . . 2 korona.

Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Kinevezés. A helybeli kir. törvényszéknél az esküdtbírószág elnökévé az 1901-ik év tartamára újból Kubinyi Aladár törvényszéki elnök, helyettes elnök: Medveczky Sándor törvényszéki bíró nevezetett ki.

Értekezlet. Vármegyénk főispánja Hámos László elnökle alatt folyó hó 18-án d. u. a megyeházán értekezlet volt, melyen a vármegyei tisztviselők, főszolgabírák, városi polgármesterek és az állami hivatalok vezetői vettek részt. Az enquete-en tárgyalták a közigazgatás egyszerűsítését, mely a minisztériumot foglalkoztatja, s melynek tervezetével a belügyminiszter Dr. Fábry Sándor békésvármegye jeles alispánját bízta meg.

A kaszinó választmánya f. hó 17-iken d. u. Kubinyi Aladár elnökle alatt ülést tartott, melyen a megrendelendő hírlapok jegyzékét állították össze s a választmány hozzájárult az elnökség azon intézkedéséhez, hogy a Sárközi-féle hagyatékot tevő — mintegy 4000 darabból álló könyvtárt 1000 koronaért megvette. A választmány kiküldte a számvizsgáló bizottságot s új tagul felvetett Boczkó Dániel.

Városi képviselő testületünk f. hó 17-én Nagy Ferenc polgármester elnökle alatt közgyűlést tartott, melyen az építési szabályrendelettel foglalkoztak. A miniszter ugyanis nem hagyta jóvá a szabályrendeletet, s azt módosítás végett visszaküldötte. A pótlást a tanács

— Gyujts a bogrács alá! rendelkezett az öreg.

A ropogva égő, száraz nád rözse, kellemes meleget kezdett terjeszteni, bevilágította a kunyhó minden zugát.

Az asszony felült és kérdőleg tekintvén előbb Ambrus gazdára, majd az urára, el kezdett beszélni:

— Ugy történt az tekintetes uram, hogy arról a magas polczról akartam levenni a gyertyatartót, . . . a szék eleszött . . . leestem, bele vágtam a fejem az ágy végébe, . . . s bizony, nagyon megütöttem magam . . . beleszedültem . . . Szegény uram, de meg is ijedhetett.

Pista nem mert felnézni a tűzről, én gyors pillantást váltottam az öreggel, kinek az arcán olyan igazi benső büszkeség ömlött el, mintha mondta volna: „Ez ám az asszony!“

A gyermek édes anyja keblén elesenededett és elaludt. Bevitték a kunyhó elrekesztett részébe. A menyecske azután a bogrács körül kezdett forgolódni, és igazgatta az Ambrus uram által kiválogatott halat.

Közben beszélgettünk, mintha mi sem történt volna. Egyebek közt én is elujsgoltam, — mintha csak úgy véletlenül jutott volna eszembe, — hogy a kicsapott jegyzőt elvitték a csendőrok, börtönbe vetették, mert esalt, lopott, pénzhamisító bandába keveredett . . . kap vagy 5—6 esztendő.

Hogy felvidultak erre az én embereimnek arcai! Pista oda somfordált felesége mellé, s mig mi az öreggel a halakat mustrálgattuk, a fiatal házaspár megcsókolta egymást.

* * *

A paprikást elfogyasztottuk, s közel volt már az éjfé, midőn hazafelé indulva kiléptem a kunyhó ajtaján. Az egész család elkísért a lakikhoz Gyönyörű holdvilágos éjszaka lett, ezüst lapként csillogott a nyugodt víz tükre, a természet felüdült, fenséges nyugalom terült a tájra.

Midőn Ambrus uram eloldta a esónak lánczát, mosolygó, gyöngéd tekintetét vetvén a fiatalokra, kedélyesen így bucszott:

— Két nagy veszedelemben volt részünk ma, mind a kettő szerenésesen elmúlt. Áldassék az Isten szent neve érte!

elkészíti, s azután újra felterjesztik a tervezetet jóváhagyás végett. — Az alsó malom bérlete egy évre meghosszabbított, s a temető rendezését is kimondotta a közgyűlés akként, hogy ezután az egyes sírok és a sorok között is szélesebb tér fog hagyatni. A közlekedés, s a kerítés és síremlékek helyes felállítása, ez intézkedést szükségessé és jogosulttá teszi.

Eljegyzés. Vály Kálmán, a Rimamurány-Salgótarjáni vasmű részvénytársaság Rózsnói tisztviselője, mult heten váltott jegyet Nyustya-Likéren Benkár Erzsikével, Benkár Pál társulati főmérnök és neje szül: Kubinyi Erzsébet kedves leányával.

Uj ügyvéd. Városunkban letelepedett Dr. Weinberger Rezső ügyvéd, s mint körlevélben tudatja, irodáját a Kossuth-utca 1. szám alatt megnyitotta.

A korcsolyázó egylet f. hó 16-ikára hirdett közgyűlést a résztvevők csekély száma miatt nem lehetett megtartani, — s így ézt jövő vasárnapra halasztották, a mikor d. e. 11 órakor a takarékpénztár helyiségében tekintet nélkül a megjelenők számára megtartják a közgyűlést. Most csak választmányi ülést tartottak dr. Löcherer Tamás elnökle alatt, s itt a lemondott pályafelügyelő: Kathona Géza helyébe Törkölty Lászlót választották meg, s kimondták, hogy hetenként kedden, csütörtökön és vasárnap s a többi ünnepnapokon a jégpályán 5—7-ig világítani is fognak.

Állatorvosok kinevezése. A m. kir. földmívelési miniszter a lapunk mult számában közölt új beosztás szerint kinevezte az állami állatorvosokat. A kassai kerületbe — hova Gömörmegye is tartozik — kinevezte Kocourek Ferenc áll. főállatorvost m. kir. állategészségügyi kerületi felügyelővé. Vármegyénkbe pedig kinevezte: a VIII-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába m. kir. főállatorvossá: Palm Nándor áll. állatorvost Rimaszombatba; a IX-ik fiz. oszt. 3-ik fokozatába Wallentini Ottót Rózsnóra, a rózsnói járásba; a X-ik fiz. oszt. 3-ik fokozatába: Brauer Gyula törvényhatósági állatorvost Rimaszombat r. t. városba; Járdánházy Dénes törvényhat. állatorvost Tornallyára, a tornallyai járásba; a XI-ik fiz. oszt. 1-ső fokozatába Vágy Gyula városi állatorvost Feledre, a rimaszécsi járásba, a 3-ik fokozatba Strasser Sámuel városi állatorvost Nándorvölgy-letelepe a garam-völgyi járásba; Klekner Géza városi állatorvost Dobsinára, Dobsina és Rózsnó r. t. városokba; Szabó Ignác városi állatorvost Nyustyára, a rimaszombati járásba; Szobonya József városi állatorvost Jolsvára, a nagyrőcezi járásba, Jolsva és Nagyrőce r. t. városokba. Az új állatorvosok hivatalos működése 1901. jan. 1-én kezdődik.

Műkedvelő előadás. A helybeli iparos-íjak f. hó 26-án — karácsony másodnapján — műkedvelő előadást rendeznek a „Három Rózsa“ nagytermében. Ez alkalommal színre kerül a „Falú rossza“ — Tóth Ede híres népszínműve. Az előadásra felhívjuk az érdeklődők szives figyelmét.

Öngyilkossági kísérlet. Mikula Mária helyben szolgáló 20 éves cseléd mult csütörtökön reggel — kedvesével történt összeszólalkozás után — öngyilkossági szándékából rézgáliczoldatot ivott. Beszállították a kózkórházba.

A „Magyar Szó“ előfizetési felhívása. A „Magyar Szó“ újévkor lép második évfolyamába. Tizenegy hónapos élete beigazolta, hogy a haza ellenségeinek a „Magyar Szó“ a legveszedelmesebb ellensége. — Minden társadalmi, politikai és művészeti kérdésben a „Magyar Szó“ függetlenül foglalt állást. Csak is a „Magyar Szó“ lehetett független minden irányban, mert függetlenségét nemcsak programjába vette, hanem meg is valósította. — A „Magyar Szó“ semmiféle politikai pártnak, semmiféle társadalmi érdekesoportnak nem áll szolgálatában. — Ez a teljes függetlenség biztosította a „Magyar Szó“-nak azt a nagy hatást, melyet a közéletre gyakorolt. A „Magyar Szó“-rol úgy beszélnek, úgy fogják fel, mint az egyetlen ellenzéki újságot, melynek van bátorsága mindent megmondani, mit a közjó javára szükségesnek talál megmondani. A „Magyar Szó“ olvasása nélkül senki sem lehet eléggé tájékozott a közviszonyokról, mert a „Magyar Szó“ az egyetlen újság, mely semmit el nem hallgat, semmit el nem tussol, melynek szókimondását csupán az irodalmi jóízű szabályozza. — Tárca- és hírvotava máris a legjobbak közé tartozik az egész magyar zsurnalisztikában s maga a lap élénkében van szerkesztve, mint minden más újság. — Mindezeknél a legmelegebben ajánlhatjuk olvasóinknak, hogy fizessenek elő a „Magyar Szó“-ra. — Az előfizetési árak a következők:

Egy évre . . . . . 28 korona.

Félévre . . . . . 14 korona.

Negyedévre . . . . . 7 korona.

Egy hónapra . . . . . 2 korona 40 fillér.

Szépirodalmi lapjaink karácsonya. Szépirodalmi lapjaink szerkesztőségei, mint a gondos hű családapák serényen készülődnek karácsony ünnepére, hogy nagyszámú olvasóinak a szent ünnepre minél szebb meglepetéssel kedveskedhessenek. Ebben a serény munkásságban, mint minden esztendőben, most is előljár legrégebbi szépirodalmi hetilapunk, az *Ország-Világ*. Mint legrégebbi hetilapunk, kileste és eltanulta, hogy mit szeret olvasni és mit szeret képeiben megörökítve látni a nagyközönség, és most, két évtizedes fennállása után büszkén mondhatja az „Ország-Világ“, hogy meghódította a művelt magyar közönséget. És ezt elérte kiváló szépirodalmi munkák közlésével, elérte gyönyörű illusztrációival, az aktuális eseményeket megörökítő képeivel, szórakoztató olvasmányával, melyek között első sorban kell említeni az „Ország-Világ“ regénymellékletét, kiváló hazai és külföldi írónk gyűjteménybe foglalt illusztrált munkáit. Ennyi kiváló minőség mellett az „Ország-Világ“ nem feledkezik meg a karácsonyról sem, esztendőnként erre az ünnepre hatalmas, képekkel díszített munkát ad olvasóinak ajándékba, oly irodalmi munkát, melynek bolti ára 5 korona. A ki most előfizet az „Ország-Világ“-ra, az újévig ingyen kapja a lapot és megkapja az ezidei karácsonyi ajándékot is, a mi oly kedvezmény, hogy igénybevétele melegen ajánljuk minden olvasóinknak. Az „Ország-Világ“ előfizetési ára negyedévre négy korona. Mutatványszámokat a kiadóhivatal, mely Hold-utca 7-ik szám alatt van, kívánatra ingyen küld.

Felolós szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Pályázat.

A rosznyói ág. hitv. ev. főgimnázium épületének átalakítására és kibővítésére 90000 korona erejéig pályázatot hirdet A tervrajzok s a költségvetés az igazgatói irodában tekinthetők meg. Az ajánlattal 4000 korona bánatpénzt kell letenni. A zárt ajánlatok az **1901. évi január 15-ig** alulírottához nyújtandók be. Az ajánlatok valamelyikének elfogadása teljesen és kizárólag az iskolatanács határozatától függ.

Rozsnyó, 1900. évi december hó 14-én.
Dr. Pósch Dezső,
főgimnáziumi felügyelő

Eladó ház.

Rimaszombatban, a **Pokorági-utca 15.** szám alatt lévő kőből épült és külön udvarral bíró ház, mely 5 szoba, előszoba, konyha, kamara, istálló, gazdasági épületek és mellékhelyiségekből áll, szabad kézből eladó.
Az egész házhely 174 □-ól terjedelmű.
Venni szándékozók az **ugyanott lakó tulajdonossal** bármikor értekezhetnek.

Ajánlati hirdetmény.

135. sz. — **Dobsina** r. t. város ajánlati versenytárgyalás útján eladja a város tulajdonát képező, turbinára is berendezett gőzfűrészen évenként termelendő mintegy 6000 tömör köbméter osztályozatlan **lucz- és jegenye-fenyő fűrészárúját** az 1901. évi május hó 1-től 1904. évi április hó 30-ig terjedő három évre.
A városi erdőmesteri hivatal által milliméterek szerint termelendő tömörköbméterenként elszámolandó és helyben a fűrésztelepen 14 naponként átveendő fűrészárú egység árai az ajánlatban külön **jegenye- és külön a luczfenyő-deszka** és padló-árura tüntetendők ki és pedig a jegenyefenyő-deszka és padló-árúnál külön 127 millimétertől 210 milliméter szélességig és külön 211 millimétertől fölfelé, a luczfenyő-deszka és padló-árúnál pedig 127 milliméter szélességtől 210 milliméter szélességig és külön 211 milliméter szélességtől fölfelé.

A lécz és lépesőfa árúnál s jegenye- és luczfenyőre együttesen tüntetendő ki az ár 44 millimétertől 130 milliméter szélességig.

A 18 milliméter vékony fűrészáru a lucz- és jegenyefenyőnél összevéve az egész termelés 10% tul nem haladhatja s ezen árúért a vevő a megállapított árnál 5%-al többet fizet.

Beszáradásra deszka- és padló árúnál vastagságban 2 mm., szélességben 5 mm., lécz és lépesőfa árúnál szélességben és vastagságban csupán 2 mm. felméret adatik.

A 2000 korona bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok **1901. évi február hó 12-ik napjának** d. e. 10 óráig alulírt polgármesteri hivatalnál nyújtandók be, mely bánatpénz a szerződés aláírásakor 16000 koronáig egészítendő ki. Az ajánlatok 1901. évi február hó 12-én délelőtti 10 órakor felbontatni és tárgyalatni fognak.

A részletes árverési feltételek a városházán megtekinthetők.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szontagh Béla, polgármester.

Eladó tekeasztal és pénztár.

Egy egészen jó állapotban lévő **fordítható tekeasztal**, golyók, dákók és babukkal, egy **pénztár** márvány-lappal és tükör-üveggel **helyszüke miatt** — készpénzfizetés, esetleg havi részletfizetés mellett azonnal eladó **Rosenberg János** vasuti vendéglősnél **Tornallyán.** 1-3

Hirdetmény.

A tornallyai kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **dr. Markó Sándornak** végrehajtható **Német József** végrehajtást szenvedő elleni 19 korona 92 fillér tokekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a tornallyai kir. járásbíró) területén lévő Bánréve községben fekvő a bánrévei 16. sz. tjkben A. 1. sorszámmal foglalt 17. helysz. 19. ö. i. sz. s felerészben Német József és másik felerészben Kedves István, Kedves Mária, Kedves Rozália és Kedves Lajos kiskoru nevén álló egész házra az árverést 708 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi december hó 24-ik napján** délelőtti 9 órakor Bánréve községébe tüzetik ki, a megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 70 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tornallyán, 1900. évi szeptember hó 28-án.
A tornallyai kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság.
Münster, kir. járásbíró.

A legolesóbb bevásárlási forrás órák és ékszerekben.

A leghasznosabb karácsonyi és ujévi ajándékok!

Photo-Email. Ujdonság! (Hazai ipar.)

Készítünk **domborított photo-emailon kisebbített fényképeket**, bármely fénykép, olajfestmény vagy aczélnyomat után: melltűket, medaillonokat, nyakkendő-tűket, kezelő-gombokat, óra-függelékét, amulettet stb. stb. a legolesóbb árban, valódi vagy arany dublé keretben, **s ez által mindenki megörökítheti kedves hozzátartozóinak képmását.** Elethű és izléses kivitelről biztosítjuk t. megrendelőinket. **Minta-képek megtekinthetők üzletünkben.**

Tulhalmozott raktár folytán **leszállított árban** ajánljuk dus választékú

arany-, ezüst- és ékszer-áruinkat.

Nagy választék arany-, ezüst- és fali-órákban, 4 évi jótállás mellett, valamint **valódi** és china-ezüst evőeszközök és dísztárgyakban.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses pártfogását kérve maradtunk kiváló tisztelettel

TIGERMAN ADOLF és TÁRSA órás és ékszerészek Rimaszombat.

A Takarékpénztár kézi zálogbeestője.

Törött és régi aranyak becseréltetnek.

Óra- és ékszer-javítások jótállás mellett saját műhelyünkben eszközöltenek.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Miskolczon, Város-ház-tér 13. sz. a.** (Bartányi-féle házban) minden tekintetben modern és teljes kényellemmel berendezett

czukrászdámát

megnyitottam. — Midőn ezen körülményre a mélyen tisztelt közönség figyelmét felhívni bátorodom, tisztelettel megjegyzem, hogy az e téren Budapesten **Kugler** udvari czukrászdájában több évi, valamint oroszországbani működésem alatt szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy a nagyérdemű közönség magas igényeinek meg fogok felelteni.

Vidéki rendelvények a legpontosabban teljesítetnek.

Magamat a mélyen tisztelt közönség jóindulatába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

TRILLHAAS GYULA,

czukrász.

Hirdetmény.

477. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1900. évi 2137. számú végzése következtében a **gömörmegyei nép- és iparbank** javára **Hanvay József és társa** ellen 1500 korona s jár. erejéig 1900. évi ápril hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 5928 koronára becsült lovak, kocsik, sertések, butorfélekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1900. V. 161/5. számú végzése folytán 54 korona tokekövetelés, bírósággal már megállapított költségek erejéig Csizben alpereseknél leendő felszámolására **1900. évi december hó 31-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alól is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécsen, 1900. évi december hó 12-én.

Kovács Géza, kir. bír. végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

Ratkó nagyközség erdőbirtokánál üresedésbe jött egy **erdőőri állásra** pályázat hirdetetik.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t. cz. 37. §-a értelmében követelt szakképzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat, jó látó-halló képességüket, megyei fő- vagy városi orvos által kiállított bizonyítványt, életkoruk és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, a magyar nyelvnek szó- és írásban, a tót nyelvnek szóban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg írt kérvényeiket a m. kir. járási erdőgondnoksághoz Nyustyán legkésőbbben **1901. január hó végéig** adják be.

Ezen állás javadalmazása:

1. Évenként 400 korona.
2. Az erdő-károk 50%-a.

A nagyközség képviselőtestülete által élethossziglan választandó erdőőr állomáshelyét 14 napon belül elfoglalni köteles.

Nyustyán, 1900. évi december hó 12-én.

Kostyal Gyula, m. kir. főerdész.

A tornallyai járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

5020. sz. — Gömör-Kishont t. e. vármegyék tornallyai járását a kebeleztet **Bánréve** székhellyel megüresedett **körjegyzői állásnak** betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

A megválasztandó körjegyző évi összes fizetése lakbér, irodai átalány és küldöncz díjjal együtt 1672 korona 80 fillér, mely összegben az állami javadalmazás is bent foglaltatik, melyért tartozik az állami anyakönyvezéssel járó teendőket is teljesíteni. — Javadalmazása még a magán munkálataiért megyei szabályrendeletileg megállapított munká-díjak.

A körhöz tartozik Bánréve, Hanva, Hét, Lénártfala és Málé község.

A választás határideje az **1900. évi december hó 22-ik napjának** délelőtti 9 órájára Bánréve községébe a község-házhoz, mint a kör székhelyére tüzetik ki. Az ezen állásra pályázni szándékozók felhivatnak, hogy az 1883. évi 1-ső t. cz. 6 §-a, illetve az 1900. évi XX. t. cz. 3. §-a értelmében kellően felszerelt és eddigi működésüket igazoló bizonyítvánnyal ellátott pályázati kérvényüket alulírottához a folyó évi december 21-ik napjáig bezárólag annyival is inkább adják be, mivel az ezen határidőn túl beérkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Tornallya, 1900. novemb- r hó 26.

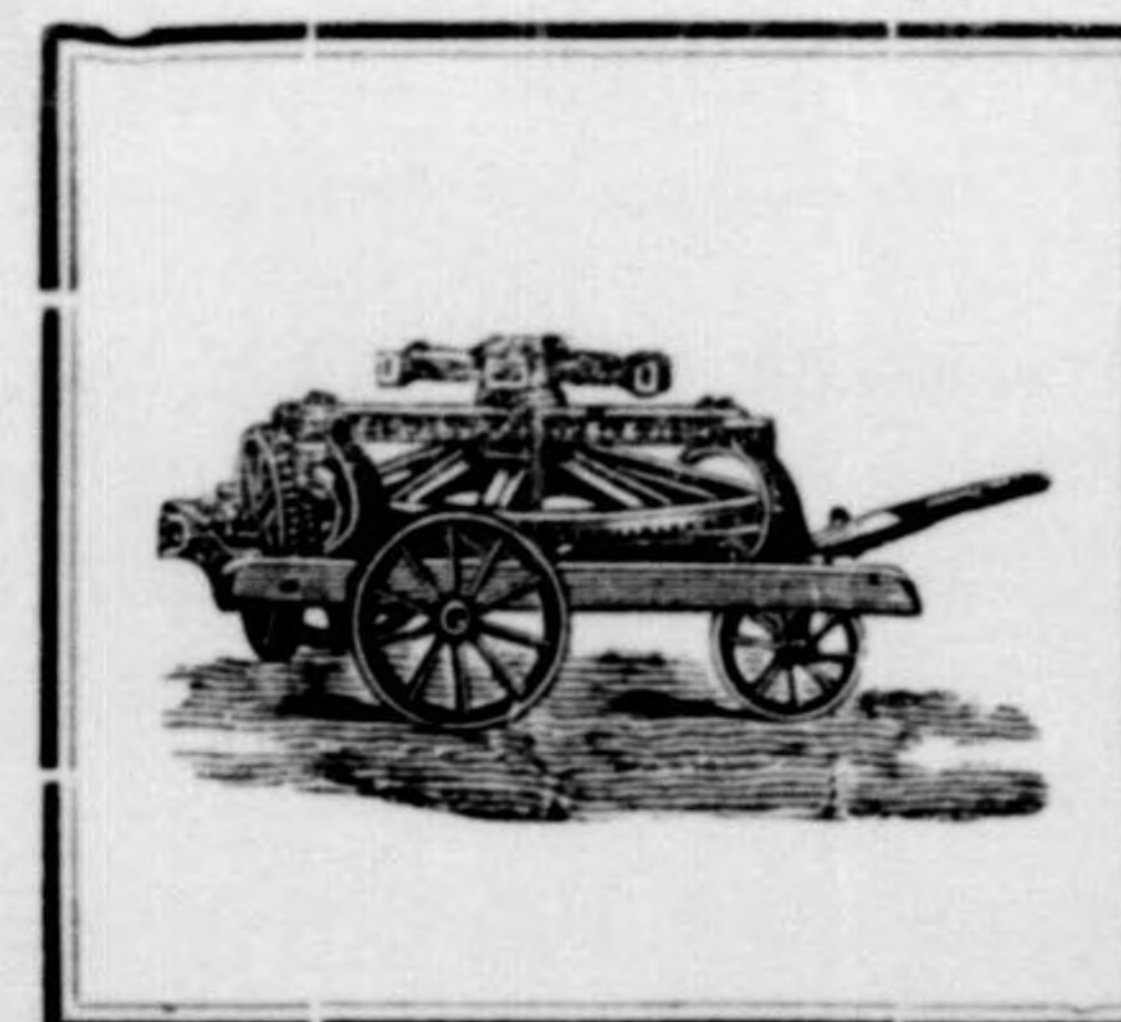
Szentmiklóssy, főszolgabíró.

3-3

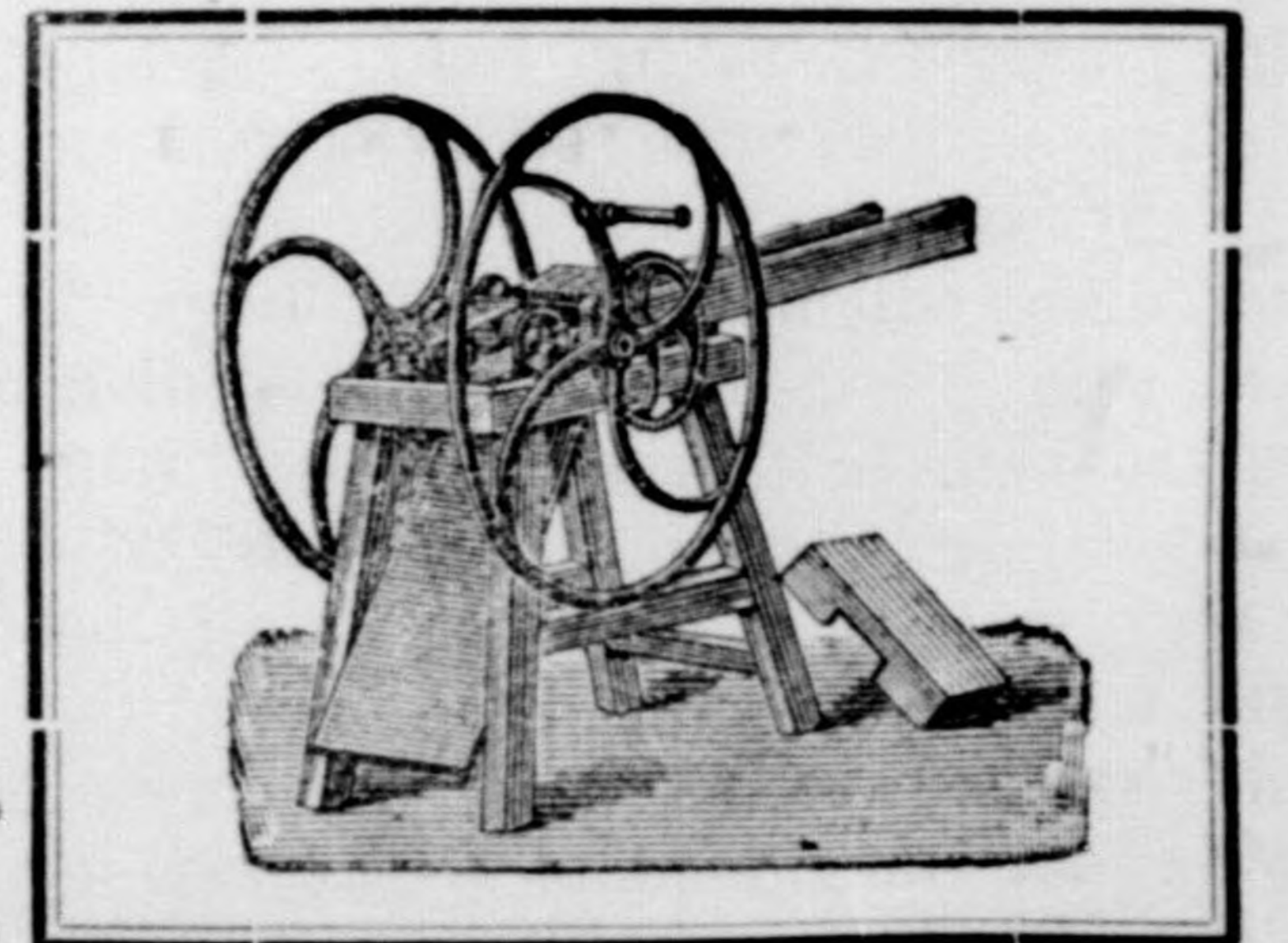
FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődjé Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jöhrnevé gépeit, nevezetesen:

Szeceksavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.
Répvágókat és tengermorzsolókat.
Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.
Olajmag-zuzókat, továbbá
Örlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb **gyártmányainkat** készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink **képes-**, valamint öntődjék gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra bérmentve küldjük.

4-6